

Briuselis, 2023 m. gruodžio mėn.

Bendro kontaktinio centro ir skundų nagrinėjimo mechanizmo, kuriuo siekiama užtikrinti ES prekybos sutarčių ir susitarimų vykdymą, veiklos gairės

Šiose veiklos gairėse paaiškinama, kaip veikia Europos Komisijos Tarptautinės prekybos departamento bendras kontaktinis centras, nagrinėjantis su prekybos kliūtimis arba tvarumo įsipareigojimų nesilaikymu trečiojoje šalyje susijusius skundus, ir pateikiamos tokių skundų teikimo gairės.

1. Kas yra bendras kontaktinis centras?

Bendras kontaktinis centras yra centralizuotas kontaktinis punktas, skirtas visiems ES įsisteigusiems suinteresuotiesiems subjektams, pageidaujantiems pateikti skundą dėl su patekimu į rinką susijusių problemų arba dėl kitų šalių pagal ES prekybos susitarimų prekybos ir darnaus vystymosi (PDV) nuostatas arba pagal ES bendrąją lengvatų sistemą (BLS)¹ priimtų įsipareigojimų nesilaikymo². Bendras kontaktinis centras yra skundų teikimo sistemos koordinatorius, užtikrinantis supaprastintą vidaus procesą, skirtą patekimu į rinką ir PDV / BLS įsipareigojimų nesilaikymo problemoms spręsti. Bendraudamas su skundų pateikėjais bendras kontaktinis centras vadovaujasi Gero administracinio elgesio kodeksu³.

Šiomis gairėmis siekiama padėti suinteresuotiesiems subjektams suprasti, kaip veikia bendro kontaktinio centro skundų nagrinėjimo sistema. Šių gairių priede pateikiami du praktiniai vadovai, kaip pildyti Komisijos portale „[Access2Markets](#)“ skelbiamas skundų formas.

Bendras kontaktinis centras nenagrinėja su prekybos apsaugos (antidempingo, antisubsidinių ar kt. apsaugos) priemonėmis susijusių skundų. Tokiais atvejais turi būti kreipiamasi į skundų dėl prekybos apsaugos priemonių tarnybą⁴.

¹ 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 978/2012, kuriuo taikoma bendrųjų muitų tarifų lengvatų sistema ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 732/2008 (OL L 303, 2012 10 31, p. 1–82).

² Bendras kontaktinis centras gali būti naudojamas skundams, susijusiems su sritimis, kurioms taikomi ES prekybos susitarimai, registruoti. Todėl jis negali būti naudojamas tais atvejais, kai taikomi kiti ES susitarimai – pavyzdžiui, aviacijos, žuvininkystės, socialinės apsaugos koordinavimo ir kt. srityse.

³ https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/20131125-code-good-administrative-behaviour-lt_1.pdf

⁴ Daugiau informacijos pateikiama adresu https://policy.trade.ec.europa.eu/enforcement-and-protection/trade-defence_en?prefLang=lt.

2. Kas gali pateikti skundą?

Naudodamiesi skundų teikimo sistema skundus bendram kontaktiniam centrai gali teikti:

i. su patekimu į rinką susijusius skundus:

- a. ES valstybės narės,
- b. subjektai, kurių registruota buveinė, centrinės administracijos vieta arba pagrindinė veiklos vieta yra Sąjungoje,
- c. ES įmonių pramonės asociacijos,
- d. ES darbdavių asociacijos,
- e. profesinės sąjungos arba profesinių sąjungų asociacijos, įsteigtos pagal bet kurios ES valstybės narės teisės aktus;

ii. su PDV ar BLS susijusius skundus:

- a. ES valstybės narės,
- b. subjektai, kurių registruota buveinė, centrinės administracijos vieta arba pagrindinė veiklos vieta yra Sąjungoje,
- c. ES įmonių pramonės asociacijos,
- d. ES darbdavių asociacijos,
- e. profesinės sąjungos arba profesinių sąjungų asociacijos, įsteigtos pagal bet kurios ES valstybės narės teisės aktus,
- f. pagal ES prekybos susitarimus sudarytos ES vietos patarėjų grupės (VPG) (jeigu teikiami su PDV susiję skundai),
- g. NVO, įsteigtos pagal bet kurios ES valstybės narės teisės aktus,
- h. ES valstybės narės piliečiai arba nuolatiniai gyventojai.

Skundus gali teikti vienas bet kuriai iš išvardytų grupių atstovaujantis skundo pateikėjas arba kartu kaip grupė veikiantys keli skundų pateikėjai (priskiriami vienai ar kelioms grupėms). Skundo pateikėjai turėtų aiškiai nurodyti, ar jie veikia tik savo vardu, ar taip pat atstovaudami kitiems, pavyzdžiui, šalyje partnerėje esančių panašių subjektų ar organizacijų, interesams. Jeigu skundo pateikėjas atstovauja kitų subjektų interesams, jis turi atskleisti visų šių subjektų tapatybę. Šie duomenys laikomi konfidencialiais, kaip nurodyta 6 skirsnyje.

3. Informacijos, kuri turi būti pateikiama skundų formose, apimtis

Siekiant padėti bendram kontaktiniam centrai įvertinti galimo atvejo rimtumą ir svarbą ir priimti sprendimą dėl tolesnių veiksmų, tiek su patekimu į rinką, tiek su PDV / BLS susijusių skundų formose turi būti pateikiama daug įvairios informacijos. Šiose veiklos gairėse paaiškinama šios informacijos svarba ir kokius duomenis reikia pateikti.

Visos skundo formoje reikalaujamos informacijos pateikimas nelaikomas išankstine sąlyga, kad bendras kontaktinis centras priims pateiktą skundą. Tačiau kuo skundas išsamesnis, tuo lengviau bendras kontaktinis centras gali atlikti vertinimą ir tuo geriau jis gali bendradarbiauti su prekybos partneriais.

Nereikalaujama, kad skundo pateikėjas pateiktų tikslus tam tikros informacijos, kuri gali būti viešai neskelbiama arba lengvai neprieinama, duomenis. Pakanka kuo išsamiau atsakyti į klausimus remiantis turimomis žiniomis, pateikti geriausius įverčius ir paaiškinti šių įverčių loginį pagrindą.

Bendras kontaktinis centras yra pasirengęs suteikti išankstinę pagalbą galimiems skundų pateikėjams, visų pirma MVĮ ir mažesniems suinteresuotiesiems subjektams. Be kita ko, aptariama ir tai, kokios informacijos reikia vertinimui atlikti. Tolesniame skirsnyje išsamiai

nurodoma, kaip galima susisiekti su bendru kontaktiniu centru šiuo išankstinio pranešimo etapu.

4. Išankstinis pranešimas

Bendras kontaktinis centras supranta, kad gali būti sudėtinga parengti tinkamai pagrįstą skundą, ypač tais atvejais, kai skundus teikia MVI ir mažesni suinteresuotieji subjektai. Siekiant palengvinti šį darbą, suinteresuotieji subjektai raginami bendram kontaktiniam centrui visų pirma pateikti išankstinius pranešimus, kad būtų galima pasirengti oficialiam skundo pateikimui. Bendras kontaktinis centras taip pat gali nurodyti suinteresuotiesiems subjektams kitas priemones, kurios gali būti tinkamesnės tokių subjektų susirūpinimą keliantiems klausimams spręsti. Neprivaloma išankstinio pranešimo procedūra gali būti labai naudinga tiek skundo pateikėjui, tiek bendram kontaktiniam centrui. Visų pirma išankstinio pranešimo procesas gali padėti, be kita ko, nustatyti konkrečią reikalingą informaciją, kad skundo pateikėjui būtų lengviau tikslingai sutelkti savo pastangas.

Prieš pateikdamas skundą, skundo pateikėjas gali kreiptis į bendrą kontaktinį centrą šiuo e. pašto adresu: TRADE-SINGLE-ENTRY-POINT@ec.europa.eu. Gavęs informaciją, kad planuojama pateikti išankstinį pranešimą, bendras kontaktinis centras identifikuos skundo pateikėją ir praneš jam, kuris kontaktinis asmuo toliau nagrinės šį klausimą.

Kontaktiniai asmenys išankstinių pranešimų pateikimo klausimais bendram kontaktiniam centrui ir suinteresuotiesiems subjektams suteikia galimybę prieš pranešant apie skundą aptarti tokius klausimus kaip skundo teisinis pagrindas, galimos kliūtys ar pažeidimo sisteminis ar ekonominis poveikis ir kokią informaciją reikės pateikti. Be to, kontaktiniai asmenys išankstinių pranešimų pateikimo klausimais iš anksto nustatys pagrindines problemas ir taip padės bendram kontaktiniam centrui pasirengti nagrinėti skundą.

5. Skundų formos

Bendras kontaktinis centras yra parengęs dvi internetines skundų formas: viena skirta skundams dėl patekimo į rinką kliūčių, o kita – skundams dėl PDV / BLS įsipareigojimų nesilaikymo. Abi skundų formos turi būti pildomos tiesiogiai internetu⁵. Remdamasis pateiktomis skundų formomis bendras kontaktinis centras vertina, ar esama prekybos kliūčių, PDV / BLS įsipareigojimų pažeidimų, o jeigu skundas susijęs su ES ir JK prekybos ir bendradarbiavimo susitarimu – vertina informaciją, susijusią su pusiausvyros atkūrimo priemonių taikymu pagal tą susitarimą⁶.

Prie šių veiklos gairių pridedami du praktiniai skundų formų pildymo vadovai, atitinkantys

⁵ [Portalo „Access2Markets“ kontaktų puslapis \(europa.eu\).](https://ec.europa.eu/trade/access2markets/)

⁶ Skundų formos taip pat turėtų būti naudojamos registruojant skundus, susijusius su ES ir JK prekybos ir bendradarbiavimo susitarime nustatytais įsipareigojimais dėl vienodų sąlygų. Su prekyba ir darniu vystymusi susijusi forma turėtų būti naudojama su darbo ir socialiniais standartais, aplinka ir klimatu bei kitomis prekybos ir darnaus vystymosi srities priemonėmis susijusiems skundams nagrinėti. Šioms sritims taikoma ES ir JK prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo pirmo podalio „Prekyba“ XI antraštinė dalis „Vienodos atviros ir sąžiningos konkurencijos sąlygos ir darnus vystymasis“. Su patekimu į rinką susijusi forma turėtų būti naudojama tada, kai skundas susijęs su kitomis sritimis, kurioms taikoma ši antraštinė dalis, įskaitant informaciją, susijusią su pusiausvyros atkūrimo priemonės taikymu, konkurencijos politika, subsidijų kontrolės priemonėmis, valstybės valdomomis įmonėmis, įmonėmis, kurioms suteiktos specialiosios teisės ar privilegijos, ir paskirtosiomis monopolijomis bei apmokestinimu. Skundai dėl pirmiau minėtų darbo ir socialinių standartų, aplinkos ir klimato arba subsidijų kontrolės priemonių taip pat gali apimti informaciją, susijusią su 411 straipsnio „Pusiausvyros atkūrimas“ taikymu.

internete pateikiamų skundų formų struktūrą.

6. Konfidencialumas

Bendras kontaktinis centras visą gautą informaciją laikys konfidencialia ir viešai neskelbs, kad skundas buvo gautas, taip pat neskelbs jo turinio ir skundo pateikėjo tapatybės, išskyrus atvejus, kai skundo pateikėjas pats viešai paskelbs tokią informaciją. Siekiant koordinuoti ES ir valstybių narių vykdymo užtikrinimo veiksmus, su ES valstybių narių valdžios institucijomis bus dalijamasi tam tikra anonimizuota informacija.

Jeigu skundas bus susijęs su patekimo į rinką kliūtimi ir jeigu bendras kontaktinis centras padarys išvadą, kad skunde nurodyta problema iš tiesų gali būti laikoma prekybos kliūtimi, jis paskelbs informaciją apie šią kliūtį Komisijos [platformoje „Access2Markets“](#). Ši informacija apims aktualiausius faktus, susijusius su nurodyta problema (pvz., nurodytą datą, sektorių, šalį, aprašymą ir susijusius SS kodus), tačiau joje nebus minima, kaip buvo nustatyta kliūtis, ir nebus pateikiami jokie elementai, susiję su tos kliūties ekonominiu poveikiu. Ši informacija bus reguliariai atnaujinama.

Jeigu skundas bus susijęs su PDV arba BLS ir jeigu bendras kontaktinis centras padarys išvadą, kad nurodyta problema gali būti laikoma prekybos susitarime nustatyto PDV įsipareigojimo pažeidimu arba BLS reglamento pažeidimu, dėl kurio gali būti atšauktos BLS lengvatos (BLS reglamento 15 arba 19 straipsnis), bendras kontaktinis centras Komisijos PDV svetainėje paskelbs informacijos apie šį pažeidimą suvestinę. Šioje suvestinėje bus nurodomi svarbiausi faktai, susiję su nustatyta problema, tačiau joje nebus nurodoma, kaip buvo nustatytas pažeidimas. Ši informacija bus reguliariai atnaujinama.

Tais atvejais, kai reikia užtikrinti didesnę konfidencialumą (pvz., esant rizikai, kad gali būti imtasi atsakomųjų veiksmų), bendras kontaktinis centras prašo skundų pateikėjų pateikti informaciją apie visas tokias aplinkybes ar numatomą riziką.

7. Tolesni su skundais susiję veiksmai

Gavęs skundą, bendras kontaktinis centras sudaro specializuotą atvejo grupę. Į šią grupę įeina bendro kontaktinio centro nariai ir ekspertai, turintys geografinio ir sektoriaus lygmens patirties. Atvejo grupės uždavinys yra atlikti preliminarų skundo vertinimą. Atliekant šį vertinimą daugiausia dėmesio turi būti skiriama dviem pagrindinėms sritims: pateiktos informacijos išsamumui ir įrodymų pagrįstumui.

Šiame etape skundo pateikėjas gaus skundo gavimo patvirtinimą ir atskirą skundo numerį. Skundo pateikėjui bus pranešta apie atvejo grupės sudarymą ir jam bus paskirtas jo atvejo kontaktinis asmuo.

Skundo vertinimas

Atlikdama preliminarą skundo analizę, atvejo grupė, atsižvelgdama į bylos ypatumus, gali kreiptis į skundo pateikėją ir paprašyti pateikti papildomos informacijos. Atvejo grupė taip pat gali pasiūlyti surengti diskusiją su skundo pateikėju, kad būtų galima geriau suprasti skunde nurodytas problemas.

Surinkusi pakankamai informacijos, atvejo grupė užbaigia preliminarų skunde nurodytos problemos vertinimą. Tai reiškia, kad ji nustato, ar nurodyta problema yra prekybos kliūtis, ar kad dėl jos atsiranda su PDV / BLS reikalavimų laikymusi susijusių problemų, ir nustato tinkamiausius šių problemų sprendimo būdus. Skundo pateikėjui pranešama apie šio preliminarus vertinimo rezultatus ir nurodoma, kas bus naujas kontaktinis asmuo,

padėsiantis imtis tolesnių veiksmų.

Problemų sprendimo veiksmai, skundo pateikėjo informavimas ir prioritetų valdymas

Nors skundo pateikėjui bus pranešama apie jo skundo nagrinėjimo eigą ir vertinimą, svarbu nepamiršti, kad dažnai būna sudėtinga iš anksto nurodyti, per kiek laiko būtų galima išnagrinėti arba išspręsti atitinkamus klausimus.

Priklausomai nuo konkretaus atvejo, Komisijos atsakas gali būti labai įvairus: nuo diplomatinių priemonių iki tarptautinės stebėsenos / priežiūros, oficialaus ginčų sprendimo (tiek PPO, tiek dvišaliu lygmeniu) ar vienašalių priemonių. Todėl šiose gairėse neįmanoma pateikti informacijos apie tikslus tokių veiksmų procedūrinius etapus, nes jie gali skirtis priklausomai nuo pasirinktos veiksmų eigos. Tais atvejais, kai bus prieinama su atskirais atvejais (pvz., oficialaus ginčų sprendimo bylomis) susijusi procedūrinė informacija, bendras kontaktinis centras ja pasidalys su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais.

Nors Komisija sieks spręsti ir pašalinti visas prekybos kliūtis ir su PDV / BLS reikalavimų laikymusi susijusias problemas, ji taip pat turės bet kuriuo metu nustatyti prioritetus, kad būtų galima greitai pasiekti rezultatus ir užtikrinti veiksmingiausią išteklių panaudojimą. Tie prioritetai bus grindžiami trimis kriterijais: 1) tikimybe, kad problemą pavyks išspręsti, 2) teisiniu pagrindu ir 3) ekonominiu / sisteminiu patekimo į rinką kliūčių poveikiu arba PDV / BLS įpareigojimų pažeidimo sunkumu. Šie prioritetai gali keistis ir bus nuolat peržiūrimi. Toks lankstumas padės Komisijai sutelkti išteklius aktualiausiems atvejams, kurių sėkmingo išsprendimo tikimybė bet kuriuo metu bus didžiausia, ir greitai bei veiksmingai reaguoti į besikeičiančias aplinkybes.

Skundai nėra vienintelis informacijos šaltinis, kuriuo grindžiamas Komisijos veiksmų įgyvendinimas.

Siekdama užkirsti kelią prekybos kliūtims ir užtikrinti, kad būtų laikomasi PDV / BLS įsipareigojimų, Komisija nuolat stebi, kaip trečiosios šalys vykdo savo įsipareigojimus. Tai darydama Komisija remiasi savo ES delegacijų tinklu ir ryšiais su ES institucijomis ir valstybėmis narėmis. Visos tokiu būdu nustatytos kliūtys ar problemos taip pat bus įtraukiamos į sukurtą bendro kontaktinio centro sistemą, taip siekiant užtikrinti, kad į jas būtų tinkamai atsižvelgiama.

1 priedas. Praktinis su patekimu į rinką susijusių skundu formos pildymo vadovas

1. Skundo pateikėjo tapatybė ir kontaktiniai duomenys

Šiame skirsnyje pateikiama informacija apie skundą teikiančią asmenį ir išsami informacija apie tai, kokiais būdais bendras kontaktinis centras galės su juo susisiekti.

Be kai kurių asmens duomenų (kaip antai vardo ir pavardės, e. pašto adreso, telefono numerio ir korespondencijos adreso), skundo pateikėjas tam tikrais atvejais turėtų aiškiai nurodyti konkrečią organizaciją arba nacionalinę instituciją, kuriai jis atstovauja (pvz., įmonės pavadinimą arba konkrečią ES valstybės narės ministeriją ar ambasadą).

Skundo pateikėjas taip pat raginamas nurodyti, ar jis yra: ES valstybė narė, ES eksportuotojas / importuotojas / investuotojas, ES prekybos asociacija arba ES veikianti nacionalinė prekybos asociacija ar kita, ar jiems atstovauja.

Galiausiai skundo pateikėjas taip pat turi nurodyti ES valstybę (-es) narę (-es), kurioje (-iose) jis vykdo veiklą (pvz., ES šalis, kuriose bendrovė vykdo veiklą, arba ES šalis, kuriose įsikūrusios ES prekybos asociacijai priklausančios bendrovės).

2. Informacija apie prekybos kliūtį

Šiame skirsnyje skundo pateikėjas gali apibūdinti kliūtį, su kuria susidūrė, arba su kuria, jo nuomone, susidurs jai įsigaliojus. Ši informacija bendram kontaktiniam centrui (ir valstybių narių institucijoms) padės nustatyti, ar ši problema jau yra žinoma, ir geriau suprasti nurodytų problemų pobūdį.

Skundo pateikėjas raginamas nurodyti šalį, kurioje atsirado kliūtis, ir paaiškinti, kokių problemų jis patiria bei koks yra jos poveikis jo ekonominei veiklai.

Skundo pateikėjo prašoma pateikti kuo daugiau informacijos apie priemonę, dėl kurios atsirado problema: teisinių šaltinių nuorodas, teisės akto tekstą ir įsigaliojimo datą. Jeigu kliūtis atsirado dėl administravimo praktikos, šią informaciją taip pat galima nurodyti.

Jeigu skundas yra susijęs su dar neįsigaliojusiais, bet svarstomais ar priimamais įstatymais ar kitais teisės aktais, skundo pateikėjas taip pat raginamas pasidalyti šia informacija, kad bendras kontaktinis centras galėtų stengtis nustatyti priemones, kuriomis būtų galima užkirsti kelią prekybos kliūtims ateityje.

Galiausiai šiame skundo formos skirsnyje skundo pateikėjo prašoma remiantis iš anksto nustatytu sąrašu pagal kategorijas suskirstyti įtariamas prekybos kliūtis ir sektorius, kuriems jos daro poveikį, taip pat produktus ar paslaugas, kuriems tos kliūtys daro poveikį, nurodant prekių muitinės kodus arba paslaugų EBOPS kodus. Šis aprašymas turėtų būti kuo tikslesnis, t. y. neturėtų būti tiesiog nurodomos plačios produktų ar paslaugų kategorijos (išskyrus atvejus, kai įtariama kliūtis daro poveikį visai kategorijai). Nustatydamas produktus, kuriems daromas poveikis, skundo pateikėjas turėtų nurodyti išsamesnį (-ius) SS kodą (-us) – jei įmanoma, bent keturių skaitmenų tikslumu.

Kad būtų galima lengviau pasirinkti, skundo pateikėjas laukeliuose „kategorija“ ir „sektorius“ gali naudoti išskleidžiamuosius meniu. Atsiradus neaiškumų dėl tinkamiausio pasirinkimo, raginame skundo pateikėją kreiptis į bendrą kontaktinį centrą (šiuo klausimu žr. veiklos gairių skirsnį „Išankstinis pranešimas“).

3. Ekonominis / sisteminis poveikis

Šiame skirsnyje pateikiama informacija padės bendram kontaktiniam centrui įvertinti ekonominę ir teisinę kliūties poveikį skundo pateikėjo verslui ar veiklai, taip pat suprasti, ar ji daro poveikį kitoms to paties sektoriaus įmonėms ar klientams, priklausantiems nuo jų veiksmų ar paslaugų. Ši informacija taip pat padės mums sužinoti, ar daromas ypatingas poveikis mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVI). Bendras kontaktinis centras pripažįsta, kad skundo pateikėjas gali neturėti išsamios informacijos, kuria remdamasis galėtų atsakyti į visus šiuos klausimus.

Visų pirma skundo pateikėjo prašoma paaiškinti kliūties poveikį ekonominiu požiūriu, pvz., poveikį eksportui, nuostoliams, gamybai, pardavimui ar papildomoms išlaidoms, patiriamoms siekiant pašalinti tą kliūtį.

Skundo pateikėjas taip pat raginamas pasidalyti tam tikra naudinga informacija, kuria remiantis būtų galima atlikti kliūties analizę, visų pirma nurodant, ar daromas poveikis kitiems suinteresuotiesiems subjektams, pavyzdžiui, kitoms to paties ar skirtingų sektorių ES įmonėms arba MVI. Pateikiant klausimą apie šalies, kurioje yra prekybos kliūtis, vidaus gamintojus ar tiekėjus siekiama suprasti, ar ES įmonės yra diskriminuojamos vietos įmonių atžvilgiu. Į šiuos klausimus skundo pateikėjas turėtų atsakyti „taip“, „ne“ arba „nežinau“.

Galiausiai skundo pateikėjui suteikiama galimybė pateikti savo nuomonę dėl to, ar atitinkama priemonė pažeidžiami trečiosios šalies teisiniai įsipareigojimai, pavyzdžiui, PPO arba laisvosios prekybos susitarimo taisyklės, įskaitant skaidrumo, nediskriminavimo ir proporcingumo principus.

4. Veiksmai

Skundo formoje skundo pateikėjo prašoma pateikti informaciją apie tai, ar jis žino, kad kuri (-ios) nors ES valstybė (-ės) narė (-ės) / bendrovė (-ės) (įskaitant patį skundo pateikėją) / pramonės asociacija / kita įstaiga per priemonę taikančios šalies nacionalines valdžios institucijas (įskaitant nacionalinius teismus) siekė, kad būtų atlyginta su priemonės taikymu susijusi žala.

Skundo formoje taip pat klausiama, ar skundo pateikėjas žino apie kokius nors veiksmus, kurių ėmėsi kuri nors ES nepriklausančios šalies valdžios institucija / įmonė / pramonės asociacija / kita įstaiga, įskaitant kliūtį nustačiusios šalies vietos įmones.

Ši informacija yra svarbi bendram kontaktiniam centrui, nes ji suteiks daugiau duomenų, padėsiančių nuspręsti, kaip būtų galima veiksmingiau išspręsti su trečiąja šalimi susijusias problemas.

Nors norint pateikti skundą bendram kontaktiniam centrui išankstiniai ar planuojami veiksmai nėra privalomi, bet kokia informacija apie tokius veiksmus ir galimus rezultatus yra svarbi. Iš tiesų ši informacija padės bendram kontaktiniam centrui suprasti, kaip geriau išspręsti su trečiąja šalimi susijusią problemą, ir parodyti, kad jis žino, kaip vyksta šio klausimo nagrinėjimas.

2 priedas. Praktinis su PDV / BLS susijusių skundų formos pildymo vadovas

1. Skundo pateikėjo tapatybė

Skundo pateikėjas aiškiai nurodo, ar jis yra fizinis asmuo, ES valstybė narė ar ES subjektas (pvz., įmonė, prekybos asociacija arba darbuotojų / darbdavių asociacija), ir pateikia atitinkamus kontaktinius duomenis.

Jeigu skundo pateikėjas yra ES įmonė, profesinė sąjunga, pramonės asociacija arba nevyriausybinė asociacija (nepriklausomai nuo to, ar tai nacionalinė, ar ES asociacija), ES VPG ar bet koks kitas ES subjektas (žr. bendro kontaktinio centro veiklos gairių 2.ii skirsnyje nurodytas b–g kategorijas), jis turėtų pasirinkti atsakymą „subjektas“. Jeigu skundo pateikėjas yra ES valstybė narė (a kategorija), jis turi pasirinkti atsakymą „ES valstybė narė“. Jeigu skundo pateikėjas yra savo ar kito (-ų) ES piliečio (-ų) vardu veikiantis fizinis asmuo, jis turi pasirinkti atsakymą „Fizinis asmuo, kuris yra Europos Sąjungos (ES) valstybės narės pilietis arba nuolatinis gyventojas“.

Bendras kontaktinis centras žino, kad ES įsisteigusios NVO dažnai bendradarbiauja su trečiųjų šalių NVO / fiziniiais asmenimis. Tokiais atvejais bendras kontaktinis centras prašo skundo pateikėjo (-ų) atskleisti informaciją apie tokį bendradarbiavimą ir pateikti pakankamai su juo susijusių duomenų. Šie duomenys bus laikomi konfidencialia informacija, kaip aprašyta bendro kontaktinio centro veiklos gairių 6 skirsnyje.

2. Faktinis PDV / BLS pažeidimo aprašymas

Šiame skundo formos skirsnyje prašoma pateikti informaciją apie įtariamą PDV arba BLS įsipareigojimų pažeidimą ir teisinį pagrindą. Ši informacija bendram kontaktiniam centrui padės atlikti preliminarią analizę, nes bus galima geriau nustatyti problemą ir galimus tarptautinių susitarimų pažeidimus.

Bendras kontaktinis centras skundus dėl teisės aktų pažeidimo ir dėl administravimo praktikos nagrinės vienodomis sąlygomis. Vis dėlto pildant šį skirsnį svarbu nepamiršti, kad gali būti sunkiau pašalinti su praktika, o ne su teisės aktais, susijusius pažeidimus, nes juos gali būti sunkiau įrodyti.

Šiuo atžvilgiu bendras kontaktinis centras pažymi, kad PDV / BLS pažeidimai paprastai gali būti padaromi dėl:

- pagal tarptautines konvencijas prisiimtų arba tarptautinių konvencijų perkėlimo į nacionalinę teisę / ratifikavimo įsipareigojimų nevykdymo;
- vidaus teisės aktų, kuriais pažeidžiami tarptautinėse konvencijose įtvirtinti principai, priėmimo arba
- nesugebėjimo tinkamai įgyvendinti taikomas vidaus priemones. Atsižvelgdamas visų pirma į šias aplinkybes, skundo pateikėjas turėtų išdėstyti faktus, kuriais grindžiamas jo skundas.

Pirmuoju šio skundo formos skirsnio klausimu skundo pateikėjo prašoma nurodyti skundo teisinį pagrindą. Tai reiškia, kad skundo pateikėjas turėtų nurodyti laisvosios prekybos susitarimų nuostatą (-as) (jeigu teikiamas su PDV susijęs skundas) arba BLS reglamento nuostatą (-as) (jeigu teikiamas su BLS susijęs skundas), kurią (-ias), kaip įtariama, pažeidė trečioji šalis.

Tolesniuose šio skirsnio klausimuose skundo pateikėjo prašoma nurodyti, kuria (-iomis)

trečiosios šalies teisine (-ėmis) nuostata (-omis) ar praktika buvo pažeista pirmajame klausime nurodyta (-os) nuostata (-os). Skundo pateikėjas taip pat turėtų paaiškinti, kodėl šiais teisės aktais ar praktika buvo padaryti pažeidimai.

Šiuo atžvilgiu PDV / BLS skundo formoje išlaikomas skirtumas tarp pažeidimo, padaryto dėl teisės akto, ir dėl praktikos, pripažįstant, kad pastarasis gali būti toks pat sunkus kaip ir pirmasis.

Su PDV / BLS susijusio skundo formoje skundo pateikėjo taip pat prašoma pateikti to teisės akto ar praktikos aprašymą ir nurodyti, kodėl laikoma, kad dėl jo (jos) buvo padarytas pažeidimas. Atsakydamas į šį klausimą, skundo pateikėjas turėtų pateikti teisės akto tekstą arba, jeigu įtariamas pažeidimas yra susijęs su administravimo praktika, paaiškinti, kaip toks pažeidimas buvo padarytas, ir pateikti duomenis, iš kurių matyti, kad šią praktiką trečioji šalis vykdo sistemingai ir kad tai nėra tik pavienis atvejis.

Bendras kontaktinis centras norėtų atkreipti skundo pateikėjo dėmesį į tai, kad tam, kad skundas būtų pagrįstas, PDV arba BLS įsipareigojimai trečiojoje šalyje turi būti pažeidžiami sistemingai. Tai reiškia, kad pažeidimas turėtų būti ne pavienis reikalavimų nesilaikymo atvejis, o trečiojoje šalyje plačiai paplitusi praktika, kurios kompetentingos institucijos tinkamai nepašalina. Šiuo atžvilgiu tokia praktika gali būti sisteminis neteisingas teisės aktų taikymas, taip pat sisteminis įstatymų ar kitų teisės aktų, atitinkančių trečiosios šalies PDV arba BLS įsipareigojimus, netaikymas.

Šiame skirsnyje skundo pateikėjas taip pat gali nurodyti, kokios, jo nuomone, yra akivaizdžios pagrindinės įtariamo pažeidimo priežastys. Ši informacija gali būti svarbi siekiant veiksmingai kovoti su įtariamu pažeidimu.

Paskutiniai šio skirsnio klausimai skiriasi priklausomai nuo to, ar skundo pateikėjas nurodo, kad buvo padarytas PDV įsipareigojimo, ar BLS reglamento pažeidimas. Skundo pateikėjas turėtų atsakyti tik į atitinkamą klausimą.

3. Pažeidimo poveikis ir sunkumas / rimtumas

Jeigu skundas teikiamas dėl problemų, susijusių su PDV / BLS, skundo pateikėjas turėtų pateikti pagrįstą informaciją apie įtariamo pažeidimo poveikį ir sunkumą / rimtumą – pavyzdžiui, žalą aplinkai arba prekybos partnerio darbuotojams, taip pat, jei žinoma, apie numatomą ekonominį poveikį ES veiklos vykdytojams, prekiaujantiems su tuo prekybos partneriu arba investuojantiems į jo veiklą. Šiame skirsnyje bendras kontaktinis centras siekia suprasti įtariamo pažeidimo mastą ir tai, ar jo pobūdis trečiojoje šalyje yra sisteminis.

Skundo formoje skundo pateikėjo prašoma pateikti kuo daugiau informacijos, kad būtų galima įvertinti pažeidimo sunkumą. Pateiktinos informacijos pobūdis labai priklauso nuo įtariamo pažeidimo. Tačiau informacija turėtų būti pakankamai išsami, kad būtų galima tinkamai įvertinti faktus, kuriais grindžiamas skundas.

Šiuo atžvilgiu bendras kontaktinis centras skatina suinteresuotuosius subjektus kreiptis iki pranešimo pateikimo, kad būtų galima aptarti tokius klausimus kaip teiktinos informacijos apimtis ir iš anksto nustatyti pagrindines problemas (žr. veiklos gaires).

Kalbant apie skundus, susijusius su ES ir JK prekybos ir bendradarbiavimo susitarime nustatytais įsipareigojimais dėl apsaugos lygių nemažinimo ir pusiausvyros atkūrimo (387 ir 391 straipsniai [Draudimas mažinti apsaugos lygius], 411 straipsnis [Pusiausvyros atkūrimas] (XI antraštinė dalis „Vienodos atviros ir sąžiningos konkurencijos sąlygos ir darnus vystymasis“)), papildoma ekonominė informacija turėtų būti pateikiama panašiai kaip ir su patekimu į rinką susijusio skundo formoje.

4. Veiksmai

Skundo formoje skundo pateikėjo prašoma pateikti informaciją apie tai, ar jis žino, kad kuri nors bendrovė, pramonės asociacija ar kita įstaiga per priemonę taikančios šalies nacionalines valdžios institucijas (įskaitant nacionalinius teismus) siekė, kad būtų atlyginta su priemonės taikymu susijusi žala.

Jeigu atsakymas teigiamas, skundo formoje skundo pateikėjo prašoma paaiškinti:

- i. kokios rūšies veiksmų buvo imtasi;
- ii. su kuria institucija buvo imtasi veiksmų ir
- iii. jeigu veiksmai buvo užbaigti – koks buvo jų rezultatas.

Be to, su PDV / BLS susijusio skundo formoje skundo pateikėjo prašoma paaiškinti, kodėl, jo nuomone, veiksmų rezultatų nepakanka pažeidimui pašalinti, arba kodėl, jo nuomone, pritaikius (arba nepritaikius) rezultatą, kuriuo būtų buvę galima išspręsti problemą, tai nebuvo padaryta.

Tais atvejais, kai veiksmai, kuriuos buvo siekiama įgyvendinti, buvo nesėkmingi arba kai trečioji šalis jų neįgyvendino, atsakymas yra gana paprastas. Jeigu trečioji šalis įgyvendino tinkamą sprendimą, tačiau tokiu būdu, kad pažeidimas nebuvo veiksmingai pašalintas, skundo pateikėjas turėtų pateikti išsamų trečiosios šalies veiksmų paaiškinimą.

Nors norint pateikti skundą bendram kontaktiniam centrui išankstiniai ar planuojami veiksmai nėra privalomi, bet kokia informacija apie tokius veiksmus ir galimus rezultatus yra svarbi. Ši informacija iš tiesų padės bendram kontaktiniam centrui suprasti, ar kai kurie veiksmai jau buvo atlikti, ir suteiks daugiau duomenų, padėsiančių nuspręsti, kaip būtų galima veiksmingiau išspręsti su trečiąja šalimi susijusias problemas.

Be vidaus procedūrų, bendras kontaktinis centras taip pat siekia išsiaiškinti, ar kompetentingos tarptautinės stebėsenos ar priežiūros įstaigos jau išnagrinėjo su įtariamais PDV ar BLS nuostatų pažeidimais susijusius faktus ir ar buvo imtasi kokių nors veiksmų. Svarbu pažymėti, kad ankstesni šių įstaigų veiksmai nėra būtina sąlyga norint pateikti skundą, tačiau bendras kontaktinis centras pažymi, kad jie labai padėtų nustatyti faktus.

Todėl skundo formoje skundo pateikėjo prašoma pateikti išsamią informaciją apie tai, kaip atitinkamos tarptautinių konvencijų (pvz., Tarptautinės darbo organizacijos, Jungtinių Tautų, daugiašalių aplinkos susitarimų) stebėsenos ar priežiūros institucijos sprendžia su įtariamais pažeidimais susijusius klausimus ir imasi dėl jų veiksmų.

5. Preliminarūs su PDV susijusių skundų nagrinėjimo terminai

Nagrinėdamas PDV skundus, bendras kontaktinis centras veikia laikydamasis toliau nurodytų terminų:

- i. bendras kontaktinis centras per 10 darbo dienų nuo skundo gavimo patvirtina, kad gavo skundą;
- ii. užtikrina, kad per 20 darbo dienų nuo skundo gavimo skundo pateikėjo atžvilgiu būtų imtasi pirmųjų tolesnių veiksmų ir
- iii. per 120 darbo dienų nuo skundo gavimo atlieka pirmąjį atvejo vertinimą ir nustato, ar buvo pažeisti PDV įsipareigojimai. To vertinimo metu taip pat nustatomi tinkami tolesni veiksmai.

Bendras kontaktinis centras gali sustabdyti 120 darbo dienų terminą, jeigu skundo pateikėjo paprašoma pateikti papildomos informacijos arba paprašoma, kad papildomos informacijos pateiktų tarptautinė tarpvyriausybinė organizacija, turinti su tyrimu susijusių ekspertinių žinių. Tokiais atvejais šis laikotarpis pradedamas skaičiuoti iš naujo po to, kai skundo pateikėjas arba organizacija pateikia visą informaciją.

Šie terminai taip pat gali būti sustabdomi, kai bendram kontaktiniam centrui reikia daugiau laiko sudėtingai analizei atlikti arba pasikeičia su atveju susiję faktai (pvz., gaunama naujos informacijos, turinčios įtakos atvejo vertinimui). Tokiais atvejais bendras kontaktinis centras skundo pateikėjui nuolat teikia naujausią informaciją apie jo atvejo nagrinėjimo terminų pokyčius.